

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/371/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211218855
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7211218855.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Táne Veščičikovej a JUDr. Andreja Šalatu vo veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Advokátska kancelária, Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému N. G., Y., G. X, zast. opatrovníčkou Annou Nagyovou, zamestnankyňou Okresného súdu Košice II, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Advokátska kancelária, Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 99,25 € istiny s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku 22C/61/2012-68 z 3.8.2012 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í rozsudok v časti prevyšujúcej 44,11 € s 9,5 % úrokmi z omeškania ročne od 12.3.2009 do zaplatenia tak, že žalobu z a m i e t a

Účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 99,25 € s 8,5 % úrokom z omeškania ročne, z 55,14 € od 1.2.2008 do zaplatenia, s 9,5 % úrokom z omeškania ročne, z 44,11 € od 12.3.2009 do zaplatenia a trovy konania 16,50 € za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zast. 129,51 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku reprodukoval obsah žaloby došlej mu 11.7.2011, a to jej skutkové a právne dôvody, vymenoval dôkazy, ktoré vo veci vykonal. Ďalej uviedol, že vedľajší účastník na strane žalovaného podaním z 21.5.2012 vniesol námietku premlčania vo vzťahu k pohľadávke vzniknutej na základe faktúry XXXXXXXXXXX na 55,14 € (1.661,15 Sk), so splatnosťou 31.1.2008 so zreteľom na to, že žaloba bola podaná 11.7.2011, teda po uplynutí premlčacej doby a, že na vznesenej námietke premlčania sa písomne pripojila vyjadrením z 9.7.2012 aj opatrovníčka žalovaného. Ďalej uviedol, že žalovaná istina pozostáva z 55,14 € a 44,11 €, že ide o nedoplatok na faktúrach, pripojených k žalobe a ktorý vznikol na základe zmluvy o dodávke plynu, ktorá bola uzatvorená s právnym predchodcom žalobcu, že na základe dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznania záväzku z 19.1.2011 žalovaný uznal záväzok voči veriteľovi Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s. vo výške 99,25 €, ako aj prísl. k tejto pohľadávke vo výške 14,89 €.

Súd právne posudzoval prejednávany spor podľa príslušných ust. Obč. zák. v znení zmien a doplnkov (ďalej len OZ), zák. č. 656/2004 Z. z. o energetike a nar. vlády SR č. 409/2007 Z.z..

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania opatrovníčkou žalovaného a vedľajším účastníkom na strane žalovaného súd zisťoval, či žalovaná istina je premlčaná v súlade s ust. § 100 - 110 OZ.

Vychádzajúc z § 100 ods. 1, § 101 a § 110 ods. 1 OZ (ich znenie citoval) urobil záver, že z predloženej dohody o splátkach a uznaní záväzku je zrejmé, že žalovaný uznal svoj záväzok 19.1.2011 a súčasne vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Z listinného dôkazu mal za zrejmé, že uznaním záväzku žalovaným vo výške 99,25 eur s prísl. nebol dohodnutý splátkový kalendár na uznanú sumu. Poukázal na to, že predložený listinný dôkaz má účinky podľa § 558 OZ a uviedol, že takto uznaný záväzok sa premlčuje podľa § 110 ods. 1 OZ v lehote 10 rokov, takže k jeho premlčaniu dôjde 20.1.2021, že z uvedeného je zrejmé, že žalobca si svoje právo uplatnil na súde včas, podaním žaloby doručenej mu 11.7.2011, že vznesená námietka opatrovníčky žalovaného a vedľajšieho účastníka je nedôvodná.

Vychádzajúc z § 51, § 488, § 489, § 491 ods. 1 OZ, § 49 ods. 3,4, § 54 ods. 7, § 59 ods. 1 písm. a) zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike, § 23 nar.vlády č. 409/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom ods. 1, § 132 O.s.p. (ich znenie citoval) vykonaným dokazovaním mu bolo preukázané, že postupca dodával žalovanému na odberné miesto Starozagorská 5 v Košiciach zemný plyn na základe zmluvy o dodávke plynu z 28.8.2007, že za fakturačné obdobie od 19.12.2007 do 29.5.2008 a od 28.8.2007 do 18.12.2007 žalovaný za odobratý plyn nezaplatil faktúru č. XXXXXXXXXXXX na 55,14 € (1.661,15 Sk), so splatnosťou 31.1.2008 a faktúru č. XXXXXXXXXXXX, na 44,11 € (1.137,86 Sk), so splatnosťou 11.3.2009, že žalobcovi tak vznikol nárok § 54 ods. 7 zák. č. 656/2004 Z.z., § 23 ods. 5 nar. vl. 409/2007 Z.z. na úhradu dlhovanej sumy a dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný a žalovaného zaviazal na zaplatenie 99,25 €.

Ďalej považoval za preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania v deň, nasledujúci po splatnosti jednotlivých faktúr, keďže súčasťou uznania záväzku bolo aj prísl. pohľadávky, a preto zaviazal žalovaného zaplatiť úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne z 55,14 € od 1.2.2008 do zaplatenia a úrok z omeškania 9,5 % ročne zo 44,11 € od 12.3.2009 do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech priznal plnú náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 eur a taktiež náhradu trov konania za 5 úkonov právnej služby po 16,60 eur (príprava a prevzatie zastúpenia a podanie žaloby, vyjadrenie zo dňa 18.6.2012, účasť na pojednávaní 10.7.2012 v rozsahu 1/4 a účasť na pojednávaní 3.8.2012), k týmto úkonom 2 x režírný paušál po 7,41 eur a 3 x 7,63 eur a DPH vo výške 20 %, spolu 129,51 eur za zastupovanie žalobcu spol. Tomáš Kušnír, s.r.o., zast. advokátom a konateľom Mgr. Tomášom Kušnírom, podľa ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a, c, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 4 vyhl. 655/2004 Z.z.. Nepribral právnomu zástupcovi žalobcu odmenu za úkon právnej služby - pokus o zmier, pretože súd pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúma účelnosť vynaložených trov konania potrebných na uplatnenie práva a pokiaľ ide o priznanie odmeny za tento úkon právnej služby, súd ho nepovažoval za účelný a potrebný úkon vzhľadom na to, že zákon nestanovuje povinnosť doručiť účastníkom pred podaním žaloby na súd písomnú výzvu na zaplatenie dlžnej sumy.

Vedľajší účastník v zákonnej 15-dňovej lehote proti rozsudku, v časti prevyšujúcej 44,11 € spolu s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 12.3.2009 do zaplatenia, ako aj v časti trov konania a trov právneho zást. podal odvolanie. Uviedol, že svoje rozhodnutie súd prvého stupňa argumentačne oprel o Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 19. 1. 2011 (ďalej Dohoda), v ktorej mal žalovaný údajne uznať svoj záväzok voči žalobcovi, čo do dôvodu a výšky súvisiaci so zmluvou s pôvodným veriteľom, že napriek tomu, že mu nebola doručená Dohoda z 19. 1. 2011, zo svojich doterajších skúseností v obdobných súdnych sporoch, kde žalobca predkladá rovnaké formulárové dohody, že pozná text aj obsah týchto formulárov a namieta ich platnosť. Poukázal na to, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy, že je to formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, príp. osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah, že tento formulár obsahuje jednostranné právne úkony uznania záväzku, prípadne prístupenia k záväzku a dvojstranné právne úkony pri dohode o splátkach záväzku a dohode o uzatvorení rozhodcovskej doložky, že vzhľadom k predformulovanému obsahu Dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu, že v dohodách s niektorými dlžníkmi sa dokonca neuvádza ani výška splátky ako esenciálna náležitosť dohody o splátkach. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je sofistikovane „skryté“ do dohody o splátkach v bode 3, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 Dohody. Rozhodcovská doložka v bode 4 Dohody je ako neprijateľná zmluvná podmienka v právnych vzťahoch

vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy postihnutá absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. písm. r.), ods. 5 OZ) a jej nulité právne účinky v spotrebiteľských zmluvách už boli početne judikované Súdny dvorom EÚ, Ústavným súdom SR, Najvyšším súdom SR, ale aj súdmi nižších stupňov, že takto predformulovaná Dohoda nemôže byť pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určitá, pretože inštitúty uznania záväzku, premlčania, prípadne rozhodcovskej doložky, ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ďalej uviedol, že čo viedlo žalobcu k tomu, že pohľadávku, ktorá mu bola postúpená od právneho predchodcu ako nepremičaná pred viacerými rokmi, nechal premlčať, neuplatnil ju včas v súdnom konaní a následne vyhľadal dlžníka a neprijateľným spôsobom mu podsunul na podpis formulár o uznaní premlčaného záväzku, že ide o snahu dosiahnuť ešte viac z úrokov a tým ešte viac sťažiť slabé sociálne postavenie mnohých dlžníkov, že takýto postup je rozhodne v rozpore s európskou líniou ochrany spotrebiteľa definovanou v čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 Charty základných práv EÚ. Tvrdil, že uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej ZOS), pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využité omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa, že cit. ust. je jedinou explicitnou definíciou dobrých mravov v našom právnom poriadku, že z pohľadu súkromnoprávnej ochrany spotrebiteľa podpisom formulárovej Dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto Dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ. V rovine verejnoprávnej ochrany spotrebiteľa upravenej ustanoveniami ZOS. Mal za potrebné okolnosti, za ktorých žalobca uzatvára so spotrebiteľmi formulárove Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku považovať za nekalú obchodnú praktiku, že iniciatíva k uzatvoreniu takejto Dohody nikdy nevychádza od spotrebiteľa, že dohoda je podpisovaná spotrebiteľmi po vynútenej návšteve pracovníka, prípadne splnomocnenej osoby žalobcu a po vypísaní Dohody touto osobou je dlžníkovi predkladaná na podpis s vysvetlením, že ide iba o dohodu o splátkach dlhu, že spotrebiteľ chcel splátky, avšak musel podpísať celý formulár, pričom ani len netušil význam toho, čo podpisuje. Poukázal na to, že nekalosť obchodnej praktiky posudzujeme najmä podľa ust. § 8 ods. 4 ZOS, že nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), že dohoda predstavuje nehodnovernú listinu, ktorú v mnohých prípadoch ani nepodpísali spotrebiteľia, že sa ňou dodatočne upravujú práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto je nutné považovať Dohodu za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok, že právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na Dohodu, že rovnako aj právny režim celej citovanej Smernice, z ktorej je odvodený model spotrebiteľskej ochrany zakotvený v našom právnom poriadku. Tvrdil ďalej, že dohoda, ako právny úkon, je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Poukázal na to, že v obdobnej právnej veci Krajský súd v Prešove zaujal právne stanovisko, že žalobca sa len odvolával na existenciu dohody o uznaní dlhu, avšak jeho existenciu v čase uznania nijako nepreukázal, pričom bolo jeho povinnosťou tento dlh preukazovať, pretože ak žalovaný nevedel o premlčaní, nemá jej uznanie za následok ten účinok, ktorý uznanie dlhu predpokladá (prvá veta ust. § 558 Obč. zák.), že pri uzatváraní takejto Dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje, alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti a z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná. (rozsudok KS Prešov zo 7. 6. 2012 č.k. 11Co/37/2012-88), že obdobné právne stanovisko zaujal Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo 14.6.2012 č.k. 12Co/47/2012-97. K skutočnosti, že pri uzatvorení dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a snahou žalobcu bolo dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku, poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 31. 5. 2012 č.k. 10C/56/2012-71. Pokiaľ ide o oprávnenie vedľajšieho účastníka podať vo veci odvolanie, poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 8. 2012 sp.zn. 2 Obdo 27/2012.

Navrhol rozsudok zmeniť a žalobu v časti nad 44,11 € s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 12.3.2009 do zaplatenia zamietnuť, vysloviť, že účastníci nemajú na trovy konania právo a žalobcovi uložiť povinnosť zaplatiť mu trovy prvostupňového konania 55,15 € na účet jeho zást., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za odvolanie 16,60 € (§ 14 ods. 1 písm. e/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhl.) a režijného paušálu 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhl. a 20 % DPH - 4,45 €, celkovo trovy odvolacieho konania 29,08 €, alternatívne rozsudok vo veci samej v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Pre prípad nestotožnenia sa s jeho právnou argumentáciou ohľadom posudzovania Dohody a jej právnych účinkov v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálne otázky.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu citoval znenie § 201 O.s.p. a uviedol, že zastáva názor, že vedľajší účastník nie je oprávnený na podanie odvolania, že v predmetnej veci súd vydal dňa 3.8.2012 rozsudok, voči ktorému žalovaný odvolanie nepodal, že v prípade, ak má Združenie skutočný záujem na ochrane spotrebiteľov, mal by pomoc poskytovať tým, ktorý o ňu prejavia záujem, a nie takýmto spôsobom umelo predlžovať konania, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania. Zastával názor, že vedľajší účastník má podľa § 201 OSP právo podať odvolanie iba v tých prípadoch, kedy z hmotnoprávneho predpisu vyplýva výslovne spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkmi. Vzhľadom k tomu, že medzi žalovaným a Združením zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi nimi, odvolanie vedľajšieho účastníka považoval ako podané neoprávnenou osobou. Poukázal na to, že postavenie vedľajšieho účastníka je odlišné v tom, že aj keď koná vo vlastnom mene, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, že vedľajší účastník môže podať odvolanie, iba ak takéto právo má účastník, jeho lehota na odvolanie je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Cob/17/2012. Ďalej k Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej ako „Dohoda“) uviedol, že má za to, že predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť, čo má za následok predpoklad, že záväzok trval aj v čase uznania. Ďalej uviedol, že zároveň potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených a v tejto súvislosti žalovaný poukázal na čl. 3 Dohody, v ktorej je jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené: „Osoby uvedené v bode 1.2 a, alebo 1.3 tejto Dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.“

V súvislosti s tvrdením vedľajšieho účastníka, že Dohodu je nutné považovať za dodatok k predbežne formulovanej spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok poukázal na skutočnosť, že predmetná Dohoda nepredstavuje dodatok k pôvodnej zmluve, ktorým by sa zmluva dopĺňala alebo menila, ale ide len o zmenu v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanému je umožnené splácať záväzok v splátkach, že dochádza k zmene v spôsobe plnenia záväzku. V nadväznosti na uvedené zdôraznil, že dohoda o zmene v obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi ním ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, pričom on ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy, že z uvedeného potom vyplýva, že ustanovenie Dohody o tom, že žalovaný uznáva svoj záväzok, mu nemohlo byť vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na Dohodu sa nevzťahujú ust. o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Tvrdil, že tým, že žalovaný podpísal Dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver, že vedľajší účastník však svojím účelovým postupom, ktorého cieľom je vstupovanie do konaní, a za každú cenu dosiahnuť úspech v spore, a najmä priznanie neúčelne vynaložených trov právneho zastúpenia, znemožňuje žalovanému, aj napriek jeho vôli a snahe, uhradiť svoj existujúci záväzok voči nemu. Poukázal na to, že vzhľadom na uvedené skutočnosti, nemožno mať pochybnosti o platnosti uznania predmetného záväzku žalovaným alebo o jeho súlade s dobrými mravmi, a preto sa v žiadnom bode nestotožňuje s názorom vedľajšieho účastníka. Zastával názor, že žalovaný po tom, čo sa oboznámil s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, že nebol k podpisu Dohody žiadnym spôsobom donútený, tak ako uvádza vedľajší účastník, pričom uzatvorením predmetnej Dohody taktiež nedochádza k zhoršeniu jeho postavenia ako spotrebiteľa tak, ako tvrdí vedľajší účastník, ale práve naopak, poskytol mu možnosť plniť už existujúci splatný záväzok, s plnením ktorého sa dostal do omeškania, v splátkach, že vedľajší účastník žiadnym spôsobom nepreukázal, že neprijateľným spôsobom podsunul na podpis formulár o uznaní premlčaného záväzku, ani jeho úmysel tak urobiť, za

účelom dosiahnuť úspešné vymożenie premlčanej pohľadávky, preto tvrdenia vedľajšieho účastníka, že Dohoda je v rozpore s dobrými mravmi a ide o nekalú obchodnú praktiku, považoval za účelové a nepodložené.

Poukázal na Rozsudok súdneho dvora (prvá komora) z 15.03.2012 vo veci C-453/10 a na návrhy generálnej advokátky V. Trstenjak, ktoré súd prevzal do rozsudku, že na základe uvedeného, je zrejmé, že by ochrana spotrebiteľa stále mala byť len výnimkou zo všeobecnej zásady zmluvnej slobody, a že ako výnimka by sa mala vykladať reštriktívne, že na odstránenie každej jednotlivkej nekalej klauzuly by mali existovať vážne dôvody, že zastával názor, že Dohodu nemožno považovať za Dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda spotrebiteľskej zmluve, od ktorej odvodzuje svoj nárok, ale ide len o zmenu v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, že v danom vzťahu on nevystupuje ako dodávateľ, a preto na predmetnú Dohodu nemožno aplikovať ust. zamerané na ochranu spotrebiteľa, ktoré uvádza vo svojom stanovisku vedľajší účastník.

K otázke priznania náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka zastával názor, že vychádzajúc z § 142 ods. 1 O.s.p., že cieľom Združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3, ods. 5, zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93, ods.2 O.s.p.), že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, že ochrana práv žalovaného ako spotrebiteľa je dostatočne zabezpečená súdom, jeho právnym posúdením veci v zmysle účinnej zákonnej úpravy a následným spravodlivým rozhodnutím vo veci, pričom konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, k zneužitiu zákonnej ochrany spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012, a že obdobný právny názor vyjadril aj Okresný súd Bratislava I v rozhodnutí 7C/77/2011.

K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej ako „SD EÚ“) uviedol, že má za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, že v zmysle práva Európskej únie je z prejudiciálneho konania, vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci, že v zmysle uvedeného má za to, že posúdenie práva na podanie odvolania vedľajším účastníkom, je výlučne v kompetencii vnútroštátneho súdu. Zároveň poukázal na právny názor vyjadrený Krajským súdom v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 9 Co/70/2012.

Navrhol odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p. odmietnuť a zároveň si uplatnil trovy právneho zást. v odvolacom konaní 19,12 € s DPH, za 1 úkon právnej služby 9,96 € s DPH a režijného paušálu k právnemu úkonu 9,16 € s DPH.

Rozsudok okrem výroku - t.j. časti prevyšujúcej 44,11 € istiny s prísl., nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1,3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania), prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a rozsudok v časti prevyšujúcej 44,11 € s 9,5 % úrokmi z omeškania ročne od 12.3.2000 do zaplatenia podľa § 220 O.s.p. zmenil, lebo neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Aj keď vedľajší účastník v odvolaní výslovne neuvádza konkrétny odvolací dôvod, z jeho obsahu vyplýva, že skutočnosti ním uvedené sa dajú podriaďiť pod odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., keďže súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., t.j. že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prvého stupňa výzvu z 26.9.2012 (č.l. 94) vyzval opatrovníčku žalovaného, aby v lehote 10 dní oznámila, či súhlasí s odvolaním vedľajšieho účastníka (doručenka pri č.l. 94 podpísaná opatrovníčkou žalovaného 2.10.2012). Opatrovníčka žalovaného nevyjadrila nesúhlas s podaným odvolaním s

prejavom vôle vedľajšieho účastníka. Úkon vedľajšieho účastníka - odvolanie, nie je v rozpore so záujmami žalovaného, na ktorého procesnej strane vystupuje a so zreteľom na všetky okolnosti prípadu je tento procesný úkon žalovanému na prospech, preto odvolanie vedľajšieho účastníka odvolací súd neodmietol.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p..

Uvedené odvolacie dôvody vo veci - v časti výroku týkajúcej sa zaplata sitiny nad 44,11 € s prísl. sú dané.

Súd nesprávne vyhodnotil listinný dôkaz - Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku z 19.1.2011 (fotokópia na č.l. 49), v dôsledku ktorého vyvodil nesprávny právny záver, že nárok žalobcu nie je, čo do sumy 55,14 € istiny s prísl. premlčaný a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť aj sumu 55,14 € s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 1.2.2008 do zaplata, že žalovaný záväzok uznal vo výške 99,25 € s prísl. 19.1.2011 a vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Odvolací súd vyhodnotil Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako neplatný právny úkon. V prejednávanej veci nemožno vychádzať z § 110 ods. 1 veta druhá Obč. zák., podľa ktorého ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu a výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty. Súdna prax sa zjednotila na tom, že ak má mať písomné uznanie dlhu právne účinky predpokladané zákonom, okrem náležitosti platného právneho úkonu podľa § 34 a nasl. Obč. zák. z formálnej, ako aj obsahovej stránky, na platnosť uznávacieho práva sa vyžaduje, aby dlžník uznal určitý záväzok, ktorý musí byť identifikovateľný a táto požiadavka je splnená napr. aj odkazom na uvedenú faktúru s uvedením, či požadovanú sumu uznáva v celom rozsahu alebo uznáva len jej časť, že dôvod uznaného práva, ako aj výška, musia byť vždy uvedené tak, aby bolo možné objektívne určiť, ktorého práva - záväzku sa týkajú a v opačnom prípade by išlo o neurčitý a neplatný právny úkon. Na uznanie premlčaného dlhu sa ďalej vyžaduje, aby dlžník vyjadril vôľu zaplatiť dlh.

Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 19.1.2011 je neplatným právnym úkonom, pretože uznanie záväzku pod bodom II z formálnej, ako aj z obsahovej stránky je neurčité, so zreteľom na tú skutočnosť, že z tohto uznania záväzku nie je zrejmy právny dôvod a rovnako ani špecifikácia dlhu, ktorý mal žalovaný uznať, keďže z údajov číslo zmluvy, číslo zákazníka 5101198178 a dlžná suma 99,25 € s prísl. 14,89 € nie je zjavné, o aký konkrétny dlh ide, za aké obdobie. Dlh - pohľadávka nie je označený obdobím, ani faktúrou na základe, ktorej bola povinnosť žalovaného plniť právnemu predchodcovi žalobcu - Slovenskému plynárenskému priemyslu. So zreteľom na neurčitosť a nekonkrétosť uznaného záväzku je takéto uznanie dlhu neplatným právnym úkonom, na ktorý nemožno prihliadať, a preto nemožno v prejednávanej veci vychádzať z citovaného znenia § 110 ods. 1 veta druhá OZ o plynutí 10 ročnej premlčacej lehoty. Na takýto záväzok, resp. dlh sa preto aplikuje všeobecná trojročná premlčacia lehota podľa § 101 Obč. zák. podľa ktorého, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

So zreteľom na splatnosť faktúry 31.1.2008 na 55,14 €, vystavenej právnym predchodcom žalobcu č. 7414354833 a podaním žaloby na súd - uplatnenie nároku pred súdom 11.7.2011, žalobca si právo na zaplatenie fakturovanej sumy 55,14 € mohol uplatniť do troch rokov počítaných od 31.1.2008, t.j. do 31.1.2011, avšak uplatnil si ho až 11.7.2011, preto je jeho nárok v tejto časti, t.j. nad sumu 44,11 € istiny s prísl. premlčaný.

Okrem iného je potrebné vziať na zreteľ aj tú skutočnosť, že Dohoda o uznaní dlhu je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri jej uzatváraní nebol dodržaný princíp jednomyselnosti a čestnosti a žalobca v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa predložil „dohodu“ formulár vopred ním pripravený, ktorého obsah nemal možnosť žalovaný žiadnym spôsobom meniť, pričom prehlásenie dlžníka a vedomosť premlčania záväzku a jeho uznanie je zakomponované, resp. skryté do dohody o splátkach a takáto žalobcom predformulovaná dohoda je pre bežného priemerného spotrebiteľa nezrozumiteľná a neurčitá a zo strany žalobcu ide o nekalú obchodnú praktiku, berúc na zreteľ tú skutočnosť, že k uzatváraniu takejto dohody nikdy iniciatíva nevychádza od spotrebiteľa a pri jej podpise nejde o podpísanie dohody o uznaní premlčaného dlhu, a preto takáto dohoda, ktorá je vlastne dodatkom žalobcom formulovanej štandardnej zmluvy, podlieha ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a vzhľadom na rozpor s dobrými mravmi a ustanoveniami o spotrebiteľskom práve, je neplatná. Je potrebné uviesť, že uznanie dlhu urobene vo forme podľa § 558 Obč. zák., sa zakladá vyvrátená právna domnienka (predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval a na to, aby uznanie dlhu malo tieto účinky, je potrebné, aby dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh, určený čo do dôvodu aj výšky, že uznanie dlhu je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi a zabezpečuje uznaný záväzok tým, že v dôsledku ním založenej právnej domnienky zvyhodňuje postavenie veriteľa. Uznaný dlh môže byť premlčaný, avšak takéto uznanie zakladá právnu domnienku existenciu dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní a ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo právny (napr. že nepoznal ustanovenie o premlčaní), nemá jeho uznanie uvedené právne účinky.

Aj súdna prax sa zjednotila na tom, že pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len ak ten, kto uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak však uznávajúci nevedel o premlčaní dlhu, výkladom a contrario možno dospieť k záveru, že uznanie dlhu uvedený právny následok nemá a nezáleží na tom, či dlžník o premlčaní nevedel z dôvodu neznalosti právnej úpravy premlčania alebo z iných dôvodov (skutkových).

K výhrade žalobcu o tom, že žalovaný podpísal Dohodu o uznaní záväzku, v ktorom uviedol, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, je potrebné uviesť, že takáto dohoda je v rozpore s dobrými mravmi a „vyhlásenie“ o tom, že osoby uvedené v bode 1.2., alebo 1.3. Dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku (pod bodom 1.2. Dohody je uvedený žalovaný) majú vedomosť o tom, že ide o premlčaný dlh a rovnako o jeho následkoch, bolo dopredu - žalobcom pripraveným textom v podobe formuláru, vytlačeným drobným písmom, podsunutým žalovanému na podpis, ktorého obsah dlžník - žalovaný nemohol ovplyvniť. Text vyhlásenia o premlčanom dlhu splyva a „stráca sa“ sa v ďalšom texte dohody a umožňuje to, že si ho bežný spotrebiteľ nemusí všimnúť, prehliadne a neprečíta si ho, a pokiaľ by k tomu aj došlo, ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ, pokiaľ nemá právnické vzdelanie, by si mohol byť vedomý právnych následkov uznania premlčaného dlhu.

Preto bolo potrebné nárok žalobcu nad prisúdenú istinu 44,11 € s prísl. zamietnuť ako premlčaný.

Podľa § 224 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca, žalovaný a vedľajší účastník mali v konaní pred súdom prvého stupňa úspech len čiastočný, preto žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Aj keď mal vedľajší účastník v odvolacom konaní úspech, náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi nemohla byť priznaná.

Cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len Združenie) je kolektívna ochrana spotrebiteľa, podávanie žalôb podľa Zák. o ochrane spotrebiteľa ako aj zastupovanie spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, že v danom prípade je samotné Združenie vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa a aj samotné ust. Stanov Združenia (§ 9) konštatuje, že výdavkami Združenia sú výdavky na financovanie účelov Združenia a výdavky na správu Združenia. Z uvedeného vyplýva, že samotné Združenie je spôsobilé a schopné chrániť záujmy spotrebiteľa. Je potrebné uznať, že Združenie má právo zvoliť si pri účasti v konaní právneho zást., avšak takto vynaložené finančné prostriedky nemožno nepovažovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zast. v rámci zákonom upravených možností, t.j. nebol vopred vylúčený z voľby možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta. Odvolací súd však neporušil tým, že vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zast., základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods.2 a 3 Ústavy SR, ak mu nepriznal náhradu trov právneho zast., pretože ich nepovažoval za účelne vynaložené.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.